

УДК 336.7

Тематичний розділ: Гроші, фінанси і кредит

Дудчик О.Ю.

кандидат економічних наук, доцент кафедри фінансового та
банківського менеджменту,
Дніпропетровська державна фінансова академія

Дудчик О.Ю.

кандидат экономических наук, доцент кафедры финансового и
банковского менеджмента,
Днепропетровская государственная финансовая академия

Dudchik O.Y.

Ph.D. in economics, associate professor of department financial and
banking management
Dnipropetrovsk state financial Academy

**РОЗВИТОК І ФУНКЦІОНУВАННЯ ЛІЗИНГОВИХ КОМПАНІЙ ТА
ЛІЗИНГОДАВЦІВ В УКРАЇНІ**

**РАЗВИТИЕ И ФУНКЦИОНИРОВАНИЕ ЛИЗИНГОВЫХ КОМПАНИЙ
И ЛИЗИНГОДАТЕЛЕЙ В УКРАИНЕ**

**DEVELOPMENT AND FUNCTIONING OF LEASING COMPANIES AND
LESSORS IN UKRAINE**

В статті розглянуто особливості поетапного розвитку та функціонування лізингових компаній та лізингодавців в Україні за час незалежності. З'ясовано причини, які позитивно чи негативно впливали на діяльність цих організацій в

певний період часу. Обґрунтовано проблеми, які потребують вирішення для стимулювання ефективної діяльності сучасних лізингових компаній.

Ключові слова: лізинг, ринок лізингових послуг, лізингові відносини, лізингові компанії, лізингодавці.

В статье рассмотрены особенности поэтапного развития и функционирования лизинговых компаний и лизингодателей в Украине за время независимости. Установлены причины, которые положительно или отрицательно влияли на деятельность этих организаций в определенный период времени. Обоснованы проблемы, требующие решения для стимулирования эффективной деятельности современных лизинговых компаний.

Ключевые слова: лизинг, рынок лизинговых услуг, лизинговые отношения, лизинговые компании, лизингодатели.

The article describes the features and operation of the phased development of the leasing companies in Ukraine during the period of independence. Established the causes that positively or negatively affects the activities of these organizations in a certain period of time. Have been grounded the problems that require immediate solutions to promote the effective activity of modern leasing companies .

Keywords: leasing, leasing market, leasing relationships, leasing companies, lessors.

Постановка проблеми. В економічно розвинених країнах лізингові компанії є прямими конкурентами банків. Завдяки створенню ефективного та доступного для підприємств механізму фінансування, лізингові компанії з кожним роком все активніше впливають на інноваційне зростання різних галузей економіки держав, сприяють припливу інвестицій у виробництво, позитивно позначаються на зростанні обсягів внутрішнього виробництва, оновленні основних фондів підприємств.

В українській економіці за часів незалежності через низку проблем

економічного, політичного та соціального характеру лізинг не зайняв належного місця, тому виникає необхідність адекватного аналізу та обґрунтування проблем, які потребують негайного вирішення для стимулювання ефективної фінансової діяльності сучасних лізингових компаній в Україні.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. На сучасному етапі розвитку лізингових відносин проблеми організації та функціонування лізингових компаній привертають увагу багатьох фахівців, про що свідчить значна кількість наукових публікацій, присвячених цій темі. Теоретичні та практичні аспекти організації та функціонування лізингових компаній в Україні знайшли своє відображення у працях як вітчизняних науковців - В. Міщенко, Ю. Човнюка, Н. Мужук, О. Ляхової, С. Глущенко, Я. Онищук, так і російських вчених та практиків лізингового ринку – В. Макєєвої, В. Газмана, Т. Красьова, В. Горемікіна та інших. Питання функціонування лізингових компаній розроблені у наукових працях таких вчених-економістів, як Ліз Бері, В.І. Лященко, В.Ф. Столяров, Е.І. Русакова, І.В. Ластовченко та ін..

Аналіз поетапного розвитку та функціонування лізингових компаній та лізингодавців в Україні сприятиме з'ясуванню причини, які впливають на діяльність цих організацій, визначенню проблем, які потребують вирішення для стимулювання ефективної діяльності сучасних лізингових компаній.

Мета статті. Метою статті є дослідження зародження та формування лізингу в Україні, особливостей розвитку та функціонування лізингових компаній та виявлення причин, які негативно чи позитивно впливають на діяльність цих організацій, стримуючи чи стимулюючи їх розвиток.

Виклад основного матеріалу дослідження. Після здобуття незалежності Україна стала на шлях глибоких перетворень, у яких вагоме місце посідають фінансово-кредитні відносини. Однією з альтернатив цих відносин є лізинг, під яким розуміють користування обладнанням, транспортними засобами, нерухомістю на умовах сплати частинами коштів за нього протягом визначеного строку дії лізингу.

Зацікавленість підприємців таким поняттям як «лізинг» вперше проявилась на внутрішньому ринку лише в 90-і роки ХХ-го століття - часи захоплення орендним рухом, коли на світ з'явилися десятки фірм, які написали в своїй назві слово «лізингова», проте не мали ніякого відношення до лізингової практики. Цей факт підтверджує те, що попри широку розповсюдженість лізингу у розвинутих країнах, в економічному середовищі України такий вид взаємовідносин на той час був мало поширеним через його порівняну новизну, брак досвіду і недосконалість законодавчої бази.

В українській мові немає аналога терміну «лізинг». Корінь «ліз» в перекладі з грецької означає розчинення, а з англійської – орендувати, здавати в найм. Прийнятий в 1997 році Закон України «Про лізинг», вперше законодавчо регламентував лізингові відносини в Україні. В ньому наводилось таке визначення: «лізинг – це підприємницька діяльність, яка спрямована на інвестування власних чи залучених фінансових коштів і полягає в наданні лізингодавцем у виключне користування на визначений строк лізингоодержувачу майна, що є власністю лізингодавця або набувається ним у власність за дорученням і погодженням з лізингоодержувачем у відповідного продавця майна за умови сплати лізингоодержувачем періодичних лізингових платежів » [1]. Але Законом України Про внесення змін до Закону України «Про лізинг» від 11.12.2003 року № 1381-IV [2] внесені суттєві зміни, які були сприйняті економістами і науковцями неоднозначно, одні вважали ці зміни прогресивними, інші – що цей закон відкинув розвиток лізингових відносин на кілька кроків назад, адже діючий і сьогодні Закон «Про фінансовий лізинг» в редакції 2004 року [3] визначає загальні правові та економічні засади лише фінансового лізингу, чим суттєво обмежує можливості суб'єктів лізингових відносин. В діючому законі відсутнє повноцінне поняття «лізингу», наводиться лише визначення «фінансовий лізинг», під яким розуміється вид цивільно-правових відносин, що виникають із договору фінансового лізингу. Разом з цим, за договором фінансового лізингу лізингодавець зобов'язується набути у власність річ у продавця (постачальника) відповідно до встановлених

лізингоодержувачем специфікацій та умов і передати її у користування лізингоодержувачу на визначений строк не менше одного року за встановлену плату (лізингові платежі) [3].

На сьогодні у діловому світі українських підприємців поняття «лізинг» має широке, складне та багатогранне трактування, яке об'єднує у собі одночасно властивості кредитних і інвестиційних відносин, відносин оренди і купівлі-продажу, створюючи нову організаційно-правову форму бізнесу – ринок лізингу, стабільність якого значною мірою залежить від фінансової надійності основних учасників ринку, одним з яких є лізингова компанія. Якщо лізингові компанії демонструють належний рівень професіоналізму, фінансову стійкість і здатність управляти фінансовими ризиками, можна вважати, що лізинговий ринок в країні розвивається позитивно. Система господарювання в СРСР не передбачала використання лізингових відносин і відповідних їм механізмів, тому вже з перших років самостійності вчені та практики пропонували більш широко використовувати лізинг для підвищення ефективності економіки.

Становлення лізингу в Україні відбувалось в складних умовах перехідного періоду 1991-1996рр. Трансформація соціально-економічних відносин супроводжувалась глибоким економічним спадом. Шокові трансформаційні процеси та падіння ВВП понад 60% мали тяжкі наслідки для економіки і негативно позначалися на діяльності суб'єктів господарювання. Однак, не дивлячись на те, що законодавство про лізинг тільки розроблялося, саме в цей період були сформовані передумови для формування й розвитку як лізингових відносин, так і лізингових компаній.

Законом України «Про банки і банківську діяльність» (з 7.12.2000р. втратив чинність) від 20.03.1991р. банкам дозволялося проводити операції з придбання за власні кошти засобів виробництва з подальшою передачею їх в оренду, розробляти та використовувати ефективні лізингові технології, виступати одночасно лізингоодержувачами та кредиторами [4].

Законом України «Про оподаткування прибутку підприємств» (з 01.01.2013р. не чинний) від 28.12.1994 р. було введено поняття «лізингова (орендна)

операція», «оперативний лізинг (оренда)», «фінансовий лізинг (оренда)», «зворотний лізинг (оренда)» [5].

Упродовж 1996-1997 рр. було створено «Аваль-лізинг», Українську сільськогосподарську лізингову компанію «Украгроліз», «Украгролізинг», «Укрексімлізинг», «Укртранслізинг», Фінансово-лізинговий дім при АК АПБ «Україна» та ряд інших. З метою підтримки вітчизняних виробників сільгосптехніки у 1997 р. почав функціонувати Державний лізинговий фонд. На пільгових умовах ним фінансувались операції з постачання лізинговими компаніями української сільгосптехніки. Одним із таких суб'єктів використання коштів Державного лізингового фонду була державна лізингова компанія ВАТ «Украгромашінвест». На основі Державного лізингового фонду у 1999р. сформовано державну лізингову компанію «Украгролізинг» [6, с. 134].

Але тільки 16.12.1997р. в Україні був офіційно прийнятий Закон «Про лізинг». Змінами до якого 11.12.2003р. він був перетворений в Закон України «Про фінансовий лізинг»[3].

Недосконалість зазначеного Закону відразу викликала бурхливу дискусію з боку спеціалістів, які зазначали, що хоч основні положення закону «Про лізинг» і відповідають основам теорії лізингу, проте можливості застосування цього документа після впровадження в Україні досить обмежені, й ті компанії, які ще до 1997р. могли розвивати свою лізингову діяльність, після прийняття закону, стояли перед перспективою її згорання. Як результат, після введення в дію Закону за рівнем розвитку лізингових взаємовідносин держава відкотилася десь на рівень 1990р.

Було втрачено багато часу, однак не дивлячись на це, лізингом в Україні, на свій страх і ризик, все-таки намагалися займатися такі організації, як командитне товариство «Лізингова компанія Укрінтерлізинг», Львівська торгово-промислова палата, страхова компанія «АСКА» (страхування лізингових угод), лізингова компанія «Оптимус», заснована на польському капіталі та деякі інші.

З метою захисту інтересів учасників лізингових операцій у 1997 р. створено

Асоціацію лізингових компаній «Укрлізинг», до складу якої увійшли вітчизняні лізингові та страхові компанії, банківські та наукові установи, підприємства. У цьому ж році Україна стала членом Європейської федерації національних лізингових асоціацій LEASEUROPE [6, с.135].

Формування правової лізингової бази тривало. На виконання положень Закону України «Про лізинг» Постановою КМУ від 16.06.1998 р. № 913 був затверджений «Порядок реєстрації договорів лізингу» (з 29.04.2004р втратив чинність) [7]. Наступним кроком у забезпеченні правової бази лізингових відносин стало засідання Ради глав урядів держав – учасників СНД 25.11.1998 року, на якому з метою забезпечення сприятливих умов для всебічного розвитку лізингу між державами Співдружності на взаємовигідних умовах була прийнята Конвенція про міждержавний лізинг [8]. У ній були визначені основні терміни, коло суб'єктів, види і принципи міждержавної лізингової діяльності.

Що стосується взагалі розвитку ринку лізингових послуг, то станом на початок 2003 року в Україні діяли понад 16 лізингових компаній [9, с. 36]. Головними операторами на ринку лізингових послуг на цей час в Україні були вітчизняні компанії: банки – до них зверталися за лізинговими послугами – 46% підприємств, та лізингові компанії – 40%.

Станом на 01.01.2004р., згідно Аналітичного звіту Координаційної ради з питань політики фінансового сектора при Кабінеті Міністрів України «Стан та першочергові завдання розвитку фінансового лізингу в Україні», в Україні був зареєстрований 161 суб'єкт господарської діяльності з основним видом діяльності «Фінансовий лізинг» та 268 суб'єктів господарської діяльності з контекстом назви «лізинг» [10]. Однак насправді послуги фінансового лізингу надавали набагато менше компаній. Так, Українська Фінансова Група у своєму довіднику дає перелік лише 59 лізингових компаній, що діяли на той час на території України.

Аналіз діяльності лізингових компаній впродовж 2003-2006 років демонструє позитивну динаміку щодо кількості укладених договорів, зокрема, у 2006 році було укладено 6089 угоди на загальну суму 1738 млн. грн., що на 140 % більше,

ніж у 2005 році, а на початок 2007 року вартість лізингового портфеля лізингових компаній зросла до 3601 млн. грн.

Вважається, що розгортанню діяльності лізингових компаній в даний період сприяло прийняття закону щодо регулювання правових та економічних засад фінансового лізингу – Закон України «Про фінансовий лізинг» від 11.12.2003 р. [3]. Прийняті у той час Цивільний та Господарський Кодекс також містять положення щодо лізингу. І як наслідок, станом на початок 2007 року кількість лізингових компаній, що систематично надавали лізингові послуги, збільшилася на 30% у порівнянні з 2006 роком (з 50 до 65 компаній).

Темп росту лізингових компаній був найбільшим у 2007 році (38%), але світова фінансова криза у 2008 році знизила його до 11% [11]. Не зважаючи на кризу, кількість лізингових компаній продовжувала збільшуватись. Такий ріст позитивно впливає на усю лізингову діяльність в Україні, так як лізингові компанії розширюють коло нових клієнтів і намагаються бути конкурентоспроможними.

Опитування українських лізингових компаній, проведене на початку 2008 р. Міжнародною фінансовою корпорацією, у якому взяли участь 28 лізингодавців із 90 офіційно зареєстрованих, дозволило вперше в Україні скласти їх рейтинг. На той час 50% вітчизняного ринку лізингових послуг контролювали шість компаній. Переважна більшість лізингових компаній (72%) знаходилася в Києві, поряд з цим третина лізингових компаній мали філії та підрозділи в обласних центрах України. Таким чином, розширювалась географія територіального покриття. Власниками переважної більшості вітчизняних лізингових компаній (40%) були підприємства та організації нефінансового сектору економіки [12].

Розгортання світової фінансово-економічної кризи внесло негативні зміни у позитивну динаміку розвитку вітчизняного лізингового ринку, про що свідчить банкрутство значної кількості лізингових компаній у цей період. Більшість лізингових компаній в умовах кризи займалися лише обслуговуванням поточних договорів лізингу, не укладаючи нових, що позначилося на

зменшенні кількості та вартості договорів фінансового лізингу протягом 2008-2009 рр. (рис. 1 і 2).

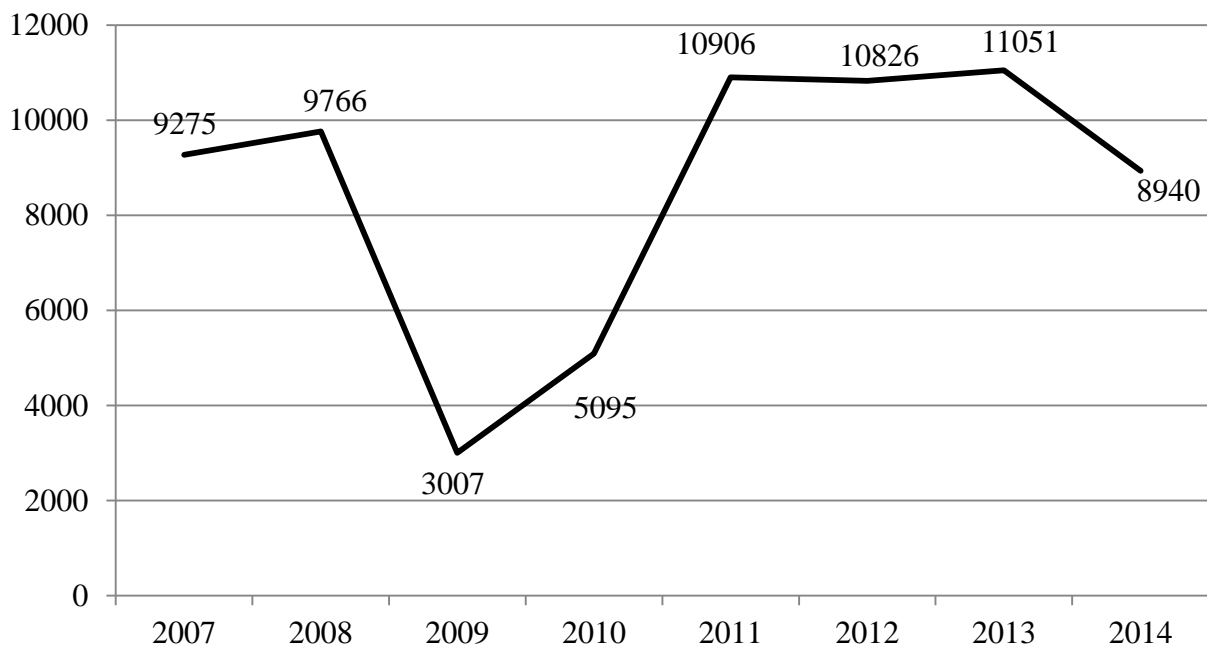

Рисунок 1. Кількість укладених договорів фінансового лізингу за 2007 - 2014 рр. [10, 11]

Дані рисунку чітко відображають кризові явища, що відбувались в економіці світу і України. Кількість укладених договорів фінансового лізингу за 2009 рік зменшилась на 6759 (69%) у порівнянні з 2008 роком і склала 3007 договорів – найгірший показник за період, що аналізується. Відповідно і у вартісному вираженні обсяг укладених договорів зменшився на 7,51 млрд. грн. (75%) і склав 2,47 млрд. грн. (рис.2). Протягом 2011-2013 рр. спостерігалась стабільна ситуація, коли щорічно укладалось близько 11 тис. договорів. При цьому вартість укладених договорів зростала значними темпами і в 2013 році сягнула піка в 31,54 млрд. грн., що свідчить про те, що лізингоотримувачі замовляли більш дорогі машини, обладнання, техніку. 2014 рік був кризовим для України і галузь одразу прореагувала значним зменшенням кількості укладених протягом року договорів (на 2111 одиниць) і їх вартості (на 24,36 млрд. грн.). І якщо в 2013 році середня вартість однієї угоди становила 2,854 млн. грн., то в 2014 році – 0,803 млн. грн. Невпевнені у майбутньому підприємці, обирають більш дешеві, і відповідно, менш якісні предмети лізингу, повернувшись до ситуації,

яка існувала в кризовому 2009 році.

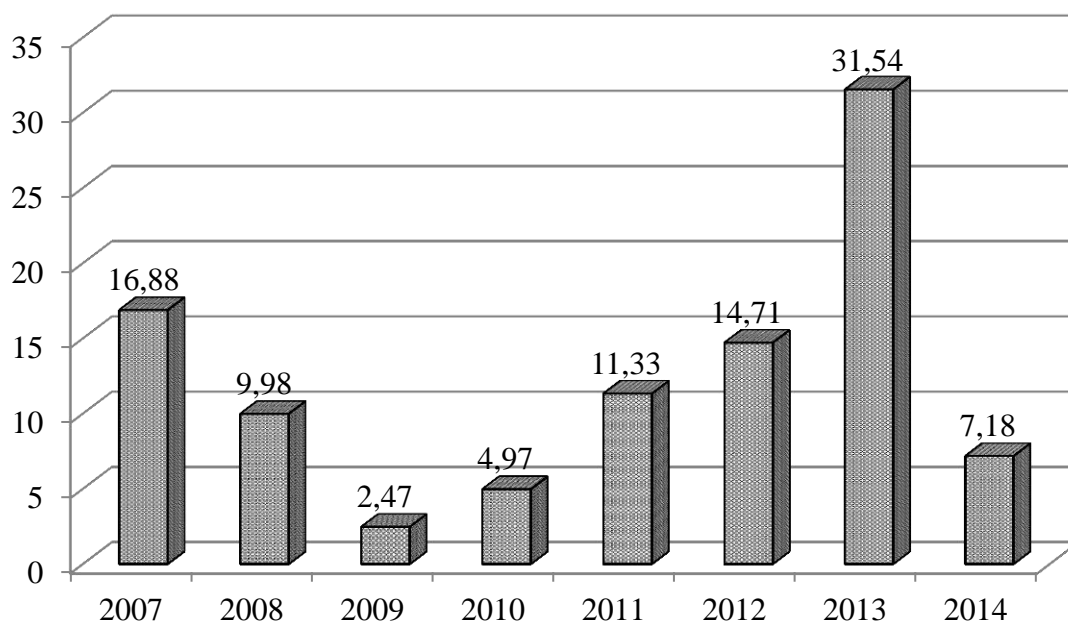

Рисунок 2. Вартість укладених договорів фінансового лізингу за 2007 - 2014 рр., млрд. грн. [10, 11]

Таким чином, кризи виступають ніби перевіркою лізингових компаній на фінансову стійкість, якість сформованого лізингового портфеля, ефективність ризик-менеджменту та раціональність стратегічного управління.

В таблиці 1 наведені основні показники діяльності українських лізингодавців за період 2012-2014 роки.

За даними Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг України (Нацкомфінпослуг) станом на 01.01.2015 року зареєстровано 267 юридичних осіб – лізингодавців та 187 фінансових компаній, що надають послуги фінансового лізингу [10].

Протягом 2014 року фінансовими компаніями та юридичними особами, які не мають статусу фінансових установ, але можуть згідно із законодавством надавати фінансові послуги, укладено 8966 договорів фінансового лізингу на суму 7438,4 млн. грн. Фінансові компанії протягом 2014 року збільшили вартість укладених договорів фінансового лізингу в 15,6 разу (на 240,9 млн. грн.). При такому значному зростанні, питома вага їх в загальній вартості лізингових угод становить 3,5% (в 2013 році – 0,05%). Структура змінилась і за

рахунок збільшення обсягів лізингових угод, що були надані фінансовими компаніями, і за рахунок значного скорочення вартості угод, укладених за цей період лізинговими компаніями (на 78,5%).

Таблиця 1

Динаміка основних показників діяльності лізингодавців за 2012-2014рр.*

Показник	2012	2013	2014	Темпи приросту, %		
				2013 до 2012	2014 до 2013	2014 до 2012
Кількість зареєстрованих установ	243	254	267	4,5	5,1	9,9
Вартість діючих договорів фінансового лізингу, (млн. грн.)	41 528,8	67 099,5	58 304,1	61,6	-13,1	40,4
Кількість діючих договорів фінансового лізингу, (од.)	22 010	25 052	27 348	13,8	9,2	24,2
Вартість договорів фінансового лізингу, укладених за звітний період, (млн. грн.)	14 708,8	31 536,6	7181	114,4	-78,5	-51,2
Кількість договорів фінансового лізингу, укладених за звітний період, (од.)	10 826	11 051	8940	2,1	-19,1	-17,4
Кількість фінансових компаній, що надають послуги фінансового лізингу	115	157	187	36,5	19,1	62,6
Кількість укладених договорів фінансового лізингу фінансовими компаніями (од.)	6	32	26	433,3	-18,75	333,3
Вартість укладених договорів фінансового лізингу фінансовими компаніями (млн. грн.)	1,7	16,5	257,4	870,6	1460	15041

*Складено автором на основі даних [10]

За підсумками 2014 року спостерігається зменшення кількості договорів фінансового лізингу на 19,1% (на 2117 одиниць) порівняно з відповідним періодом попереднього року. При цьому, вартість договорів фінансового лізингу зменшилась на 77,7 % (на 24531,2 млн. грн.).

Найбільшими споживачами лізингових послуг в 2014 році були: транспортна галузь, вартість договорів в якій становила 36642,1 млн. грн., зменшившись у порівнянні з 2013 роком на 23,9 % (11516,5 млн. грн.) та сільське господарство, вартість договорів в якій становила 11233,1 млн. грн., збільшившись у порівнянні з 2013 роком на 19,3 % (1816,8 млн. грн.). Питома вага вартості

лізингових угод в цих галузях відповідно становила в 2013 році 71,7% та 14%, а в 2014 році – 62,2% та 19,2%. Отже, в 2014 році спостерігається поштовх активізації лізингових відносин саме в галузі сільського господарства. Наступними за обсягами є будівництво, сфера послуг, харчова промисловість, добувна промисловість, але їх питома вага в загальній сумі вартості договорів не перевищує 3%.

Вартість укладених договорів фінансового лізингу юридичними особами – лізингодавцями в I кварталі 2015 року - 1044,7 млн. грн. Фінансові компанії в цьому періоді не уклали договорів фінансового лізингу.

Серед лізингових компаній, що працювали на українському ринку лізингу, можна виділити ТОП-12 компаній, які активно функціонували на ринку і залишалися лідерами декілька років підряд, займаючи те чи інше місце. Рейтинг лізингодавців за 2014 рік, який проводить Асоціація «Українське об'єднання лізингодавців» [11], очолив Райффайзен Лізинг Аваль з портфелем 2988,1 млн. грн., на другому місці - компанія ОТП Лізинг, яка значно зміцнила позиції, збільшивши протягом 2014 року свій лізинговий портфель з 1992,1 млн. грн. до 2971,3 млн. грн., на третьому - компанія ВТБ Лізинг Україна з портфелем у 2511,1 млн. грн., спустившись з першого місця, яке займала в 2012 та 2013 роках (табл.2).

За період, що аналізується, від'ємний темп приросту показали чотири компанії. Інші ж навпаки продемонстрували значне зростання лізингового портфеля: так, наприклад, темпи приросту для Райффайзен Лізинг Аваль, склали 37,3% в 2014 році та 49,1 % за період 2012-2014 роки. В 2,6 рази збільшились лізингові портфелі «ОТП Лізинг» та Українського лізингового фонду.

Протягом 2012-2013 років нових договорів не уклали «ВТБ Лізинг Україна», «ІНГ Лізинг Україна». А «Євро Лізинг» та «ІНГ Лізинг Україна» розпродавали свої активи конкурентам протягом 2013 року. Найбільше в 2013 році скоротився портфель лідера ринку – дочірньої компанії російського «ВТБ Лізинг». Компанія втратила 33% своєї вартості, і на початок 2014 року обсяг

портфеля становив 2342,7 млн. грн., тоді як на початку 2013 р. - 3505 млн. грн. Істотно скоротили свій портфель ще дві лізингові компанії, що належать банківським структурам. «УніКредит Лізинг» - дочірня компанія італійської групи UniCredit - за 2013 рік зменшила свої активи на 276 млн. грн. (або на 19,5%) - до 1139,1 млн. грн., зменшення продовжилось і в 2014 році, скоротившись протягом 3 кварталів ще на 72,7 млн. грн. (або на 6,4%). «VAB Лізинг», що входить до групи VAB, в 2013 році скоротила портфель на 20,3 млн. грн. (або на 6,6%), протягом січня-вересня 2014 року – на 43,7 млн. грн. (або на 15,2%).

Таблиця 2

**Рейтинг лізингових компаній України
відносно розміру лізингового портфелю, млн. грн.***

Назва компанії	2012	2013	3 кв. 2014	Темп приросту, %	
				2014 до 2013	2014 до 2012
Райффайзен Лізинг Аваль	2004,8	2176,5	2988,1	37,3	49,1
ОТП Лізинг	1156,1	1992,1	2971,3	49,2	157
ВТБ Лізинг Україна	3505,0	2342,7	2511,1	7,2	-28,4
Український лізинговий фонд	776,4	1801,2	1993,5	10,7	156,8
УніКредит Лізинг	1415,1	1139,1	1066,4	-6,4	-24,6
ІНГ Лізинг Україна	1336,7	719,1	-	-	-
Порше Лізинг Україна	546,4	691,6	970,4	40,3	77,6
ALD Automotive/Перша лізингова компанія	466,3	598,9	914,4	52,7	96,1
Сканія Кредіт Україна	350,0	389,0	497,0	27,8	42
Ілта	255,5	289,4	390,5	34,9	52,8
AVIS Україна	207,0	230,8	327,3	41,8	58,1
VAB Лізинг	307,5	287,2	243,5	-15,2	-20,8

*Складено автором на основі даних [11]

2013 рік позначився не тільки згортанням діяльності відомих компаній, а й істотною перестановкою сил серед великих діючих гравців ринку лізингу: в 2013 році п'ята у рейтингу лізингових компаній «ОТП Лізинг» придбала клієнтський портфель компанії «ING Lease» на загальну суму 500 млн. грн. Це стало найбільшою угодою з купівлі портфеля за історію українського

лізингового ринку. Крім цього компанія придбала частину портфеля Євро Лізингу на суму 22,4 млн. грн. Що дозволило компанії впевнено закріпитись на другому місці в рейтингу, з незначним відставанням від лідеру.

Висновки і пропозиції. Україна має досить високий потенціал для розвитку лізингу. Для розвитку лізингу позитивним буде вихід на ринок суто українських компаній, що братимуть менший авансовий платіж та забезпечення; прийматимуть рішення по кредитуванню швидше, орієнтуючись більше на грошовий потік, ніж на кредитну історію; запроваджені будуть простіші процедури заявки та оформлення лізингових угод. Завдяки приходу на ринок таких нових компаній конкуренція буде зростати, що зробить лізинг більш доступним для середнього і малого бізнесу.

Основні проблеми, які виникають в процесі реалізації лізингових відносин: брак стартового капіталу у лізингових компаній; недостатня фінансова стійкість лізингодавців; слабкий розвиток інфраструктури ринку лізингових компаній; нестабільна економічна ситуація в країні; відсутність стимулів та необізнаність суб'єктів господарювання у застосуванні лізингу; слабка державна підтримка, відсутність податкових пільг, у тому числі для компаній, готових надати довгострокове кредитування; нестача кваліфікованих фахівців з питань лізингу на рівні учасників лізингових відносин.

Вирішення визначених проблем в майбутньому сприятиме розвитку і успішному функціонуванню лізингових компаній та лізингодавців.

Список літератури:

1. Закон України «Про лізинг» від 16.12.1997 №723/97-ВР // Відомості Верховної Ради України, 1998 р., № 16, ст. 68
2. Закон України Про внесення змін до Закону України "Про лізинг" від 11.12.2003 року № 1381-IV [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1381-15>
3. Закон України «Про фінансовий лізинг» від 16.12.1997 №723/97-ВР в редакції від 16.01.2004 [Електронний ресурс]. – Режим доступу:

<http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/723/97-%D0%B2%D1%80>

4. Закон України Про банки і банківську діяльність від 20.03.1991 № 872-ХІІ [Електронний ресурс]. – Режим доступу:

http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/T087200.html

5. Закон України «Про оподаткування прибутку підприємств» від 28.12.1994 № 334/94-ВР [Електронний ресурс]. – Режим доступу:

<http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/334/94-%D0%B2%D1%80>

6. Васильчишин О. Лізинг в Україні : минуле і перспективи / О. Васильчишин, О. Тулай // Світ фінансів. – 2006. Вип. 3 (8), – С. 128-141.

7. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку реєстрації договорів лізингу» від 16.06.1998 року № 913 // Офіційний вісник України. – 1998. – № 24. – Ст. 888. [Електронний ресурс]. – Режим доступу:

http://debetkredit.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/КР980913.html

8. Конвенція про міждержавний лізинг від 25.11.1998 року № 179 [Електронний ресурс]. – Режим доступу:

http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/997_179

9. Решетнікова А.А. Лізинг як фактор структурних зрушень у трансформаційній економіці України /А.А. Решетнікова // Вісник КНУ ім. Т. Шевченка. Економіка. – 2003. – № 66. – С. 35-36.

10. Офіційний сайт Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.nfp.gov.ua>.

11. Офіційний сайт Асоціації «Українське об'єднання лізингодавців» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.uul.com.ua/stat/>

12. Експрес - результати дослідження ринку лізингу України. 2008 рік. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://refdb.ru/look/1735047.html>